

गहतीत्यत आह सुत्रह्येति वसूनामिति वसुशब्दो (56.) रुद्रादित्ययोरुपलक्षकः वसूनां रुद्राणामादित्यानां सवनत्रयदेवानां यत्र यज्ञः यत्र च जनानां यजमानानां देवं दीप्यमानं राधो धनं हविर्लक्षणं चास्ति तत्राग्निर्गहतीत्यर्थः । सुत्रह्या ब्रह्मपदं सर्वऽविगुपलक्षणं शोभनो ब्रह्मा ऋविग्यत्र शुभऽविगुक्तः । सुशमी शमीति कर्मनाम [निघ° २. १.] शोभनानि कर्माणि यत्रेति सुशमी शोभनकर्मवान् । अग्निराहुतो रथेऽश्वान्नियुज्य यज्ञे हविर्भोक्तुमाश्वागहतीति (57.) सर्वार्थः ॥३२॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ॥

अग्रे वाजस्य गोमत ईशानः सहस्रो यद्वो । अस्मे धेहि ज्ञातवेदो महि श्रवः ॥३५॥

का° [१७. १२. १३.] अपरा गायत्रीभ्य उल्लिखोऽग्रे वाजस्येति । गायत्रीभ्योऽपरास्तिन्न उल्लिखसंज्ञा इष्टका अग्नऽइति ऋक्त्रयेणोपदधातीति सूत्रार्थः ॥ तिस्र उल्लिखः । हे अग्रे हे सहस्रो यद्वो बलस्य पुत्र सह इति बलनाम [निघ° २. १.] यद्वुरिति पुत्रनाम [निघ° २. २.] मन्यनाज्जायमानत्वादलस्य पुत्रत्वम् सहस्पुत्रमित्युक्तं (58.) च । हे ज्ञातवेदः उत्पन्नज्ञान अस्मे अस्मभ्यं महि महत् श्रवः धनं धेहि देहि । कीदृशस्त्वं गोमतः धेनुयुक्तस्य वाजस्यान्नस्येशानः ईश्वरः अत एव धनं गाश्च देहीत्यर्थः ॥३५॥

स ईधानो वसुष्कविरगिरीडेन्यो गिरा । रेवदस्मभ्यं पुर्वणीक दीदिहि ॥३६॥

हे पुर्वणीक पुरु बद्ध अनीकं मुखं यस्य तत्सम्बुद्धिः सर्वदाहकत्वात् यतो ह्येव कुतश्चाग्नावभ्यादधाति तत एव प्रदहतीति श्रुतिः । हे बद्धमुखाग्ने अस्मभ्यमस्मदर्थे रेवत् रयिमत् धनवद्यथा तथा स त्वं दीदिहि दीप्यस्व । दिवेः शपः श्लुः द्वित्वम् तुजादीनां दीर्घाऽभ्यासस्येति [पा° ६. १. ७.] अभ्यासदीर्घः लोपो व्योर्वलीति [पा° ६. १. ६६.] वलोपः । रयिर्विद्यते यत्र कर्मणि रेवत् रयिर्मताविति [पा° ६. १. ३७. वा° ४.] सम्प्रसारणम् । तथा त्वया (59.) हविर्ग्राह्यं यथास्माकं धनाप्तिर्भवतीत्यर्थः । स पूर्वीक्तः कीदृशस्त्वमिधानः दीप्यमानः । वसुः निवासहेतुः (60.) । कविः क्रान्तदर्शी । अग्निः अग्रे नयतीत्यग्रणीः प्रथमं यज्ञप्रवर्तक इत्यर्थः । गिरा त्रयीलक्षणया वाचा ईडेन्यः ईडितुं योग्यः स्तुत्यः औणादिक एन्यः (61.) ॥३६॥